شرح فقره‌ی «وبهما الفوز بالجنة والنجاة من النار»

«وبهما الفوز بالجنة والنجاة من النار»؛ به شهادتان فوز به بهشت است و نجات از نار. **«والجواز علی الصراط»** و اینکه از صراط عبور کنند.

شاگرد: ظاهر حدیث شریف، اجرای لفظی شهادتان است. یعنی وقتی شهادتان را می‌گویی کار تمام است. یعنی از کفر بیرون می‌آیی. واقعاً منظور این است؟ یا طبق تعبیر «بهما الفوز بالجنة و النجاة من النار» مراد امر دیگری است؟

استاد: جلسه‌ی قبل همین را عرض کردم. تقریباً هم مفصل شد. علی أی حال، احکام فقهی منافاتی ندارد. مقصود از اصل شهادتان واقعیت آن‌ها است. اما وقتی همین می‌خواهد در فضای فقه بیاید و نظم اجتماعی اسلام و بلد اسلام را بگیرد، یک رنگ اجتماعی می‌گیرد. جلسه‌ی قبل مفصل عرض کردم. فتح مکه و ... را عرض کردم. اگر حوصله گردید گوش بدهید. «وبالشهادتين يدخلون الجنة».

در این عبارت چند کله داریم؛ یکی «الفوز» است که لغت قرآنی خیل عالیای است. «نجاة» هم اینچنین است. «الجواز علی الصراط»؛ عبور کردن از صراط. «صراط» هم باز عنصر معرفتی مهمی است.

> «عَنِ الْمُفَضَّلِ بْنِ عُمَرَ قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ عَنِ الصِّرَاطِ فَقَالَ هُوَ الطَّرِيقُ إِلَى مَعْرِفَةِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ وَ هُمَا صِرَاطَانِ صِرَاطٌ فِي الدُّنْيَا وَ صِرَاطٌ فِي الْآخِرَةِ وَ أَمَّا الصِّرَاطُ الَّذِي فِي الدُّنْيَا فَهُوَ الْإِمَامُ الْمُفْتَرَضُ الطَّاعَةِ مَنْ عَرَفَهُ فِي الدُّنْيَا وَ اقْتَدَى بِهُدَاهُ مَرَّ عَلَى الصِّرَاطِ الَّذِي هُوَ جِسْرُ جَهَنَّمَ فِي الْآخِرَةِ وَ مَنْ لَمْ يَعْرِفْهُ فِي الدُّنْيَا زَلَّتْ قَدَمُهُ عَنِ الصِّرَاطِ فِي الْآخِرَةِ فَتَرَدَّى فِي نَارِ جَهَنَّمَ»[1].

اگر در ذهنم درست باشد در معانی الاخبار هست. در جاهای دیگر هم هست، ولی مرحوم صدوق در معانی الاخبار آن را آورده‌اند.

---

[1]. شیخ صدوق، معاني الأخبار، ج ۱، ص ۳۲.

بازبینی #2
ایجاد شده 13 فوریه 2024 14:39:19 توسط ... .
به روزرسانی شده 15 فوریه 2024 11:59:42 توسط ... .